

سنه : ٣

آغستوس — شریه اول ٣٣٩

صاپی : ٢ — ٣

دارالفنون

الجامعة والعلوم الإسلامية
الكتابات والتراث الحقوقي

فلسفه، اجتماعيات، تاریخ، جغرافیا، ادبیات

ایکی آئدہ بـ نـ شـ اـ وـ لـ نـ وـ رـ

مندرجات:

- سکزنجی عصرده عراق تورکجه‌سی [نجیب عاصم]
 اجتماعیات: معاصر حیات و بویوک آداملر [محمد عزت]
 فاتح سلطان محمد ک فرمانلری [احمد رفیق]
 اسکی تورکستان خلق ادبیاتی [کوپریلی زاده احمد جمال]
 استانبولی ایلک محاصره ایدن تورکلر [یوسف بهجت]
 ایکی اثر فلسفه‌سی مناسبتیله [محمد امین]

استانبول — مطبوعه عامره

١٩٢٣ - ١٣٣٩

استانبولی ایلک محاصره ایدن تورکلر

استانبول محاصره‌دری موضوع بحث اولونجه ایلک خاطره کمتر عثمانی تورکلرینه عائد اولانلردر . حالبوکه عثمانی تورکلری هنوز بیزانس ایمپراطورلعنک بولوندیگی جدال صخنه‌سنه آتیلمه‌دن چوق زمان اول شرقی روما ایمپراطورلعنی پاپختی اولان استانبول بر جوق دفعه‌لر محاصره ایدلش پك جدی هجوملره معروض قالمشدی . حتی بیزانس ایمپراطورلعنی پاپختنی آوارلر آلتنجی عصر دن طقوزنجی به قدر متعدد استیلا لریاه آور و پاده شهرت قازانمشلر دی . آوارلر آلتنجی عصر او رته لرینه قدر بحر حزر ساحللرند اقامت ایدرلودی . اورادن آزاق دَزینه دوغری ایدریاه مشلر و بعده خاقانلری بایانک تحت قوماندا سنده مه زیا و داچیا و بالا خره مجارستان، بوهمیا و حتی تورینکن ایالتنه قدر داخل اولمشلر دی . طونه حوضه سنده او طوران بر جوق اسلاملر آوارلر قابع اولمشلر دی . ایمپراطور ماوریچیوس زمانده بیزانس بونله دیرکو تأديه ایتمک مجبوریتنده قالمشدی . آوارلر (۶۰۰) تاریخنده عقد اولنان بر معاهده مو جنبیجه بردها طونه بی کچمه مکی بیزانسلیلر قارشو تهد ایتمشلر دی .

آوارلر بالقان یاریم آداسنه داخل اولد قدن صکره پك جدا جو اولان سیجه لرینه رغماً اون بش یکرمی سنه عاطل دور مشلر دی . بونک ده سبی یکدیگر بی وی ایدن بر طاقم هزیتلرک آوارلری ایجه ضعیف دوشورمش بولونمی دی . بوضایعات او درجه بیوک اولمشدی که پك محارب اولان آوارلر تکرار حربه آتیله بیلملک ایچون یکی بر نسلک یتیشه سنه انتظار مجبوریتنده قالمشلر دی . بیزانس ایمپراطورلعنی ایله آرهلرند برم عاهده صالحیه منعقد دکلدی . بوکا رغماً ایمپراطور فو قاسک بتون وبالا خره ایراقلیوسک ایلک سکز سنه لک دور سلطنتنده روملره قارشو هیچ بر حرکتند بولونمه مشلر دی . ایمپراطور ایراقلیوس ایرانیلر قارشو سفر خاقانه سفیرلر کوندره رک غایت قیمتی هدیه لر ارسال ایتدی . ایمپراطور ایراقلیوس او ته دنبری بیزانس سیاستنک ڈاقیب ایتدیکی اصوله تبعیت ایده رک اوزمان دنیانک هر طرفده فوق العاده

مرغوب بیزانسک ایپکلی قوماشرینی، هر نوع منیات و مجوهراتی مبذولاً تقدیم ایتمشدی. خاقانی بوصورت‌هه قاندیره جغنی ایران سفریله مشغول او لورکن بالقانلرده روم سلطنتی ایچون موجب تهلکه بر وضعیت احداث ایدلمسنه مانع اولاً جغنی دوشون‌مشدی. سفیرلر ایکی ملت آره‌سنده دوامی بر صلح تأییسنے مأمور ایدلشلدی (۶۱۸) .

خاقان غایت تورنازجه برمقابله‌ده بولون‌مشدر. خاقان بايان سنه لردنبه رومنه قارشو تعقیب ایتدیکی سیاسمله دوستلغنی انبات ایلدیکنی بو دوستلغنی توثیق مقصدیله بالذات ایپراطور ایله مذا کرته کیریشمک آرزو ایتدیکنی سویلدی .

ایکی حکمدار آره‌سنده کی تاریخی ملاقاته موعد اولمک او زره صرصمه ارکلیسی (Héraclée) انتخاب اولون‌مشدی. بوناسبتله ایپراطور، بیزانسک بو کی زمانلرده تعقیب ایتدیکی طرز سیاستی اهمال ایتمدی . روملر، باربار تلقی ایتدکلاری اقوامک رؤسائی پک محتشم و مدبب صراسمله قارشو لارلر، اونلرک کوزلرینی قاماشدیر مق صورتیله اجرای تأثیر ایتمکه جالیشیرلردى . ایراقلیوس فوق العاده صراسم یا بیلمسنی امر ایتدی؟ بیزانسک قوت و روتی یوکسک کوسه‌ترمک مقصدیله ترتیباندن هیچ بر نقطه اهمال ایدلەدی . استانبولدن اک کزیده قطعات عسکریه، اک محتشم منینات اک پارلاق اشیا ارکلی‌یه نقل ایدلەدی . حتی ایراقلیوس بردہ تیاترو اوینامق او زره بتون لوازمیله بر هیئتی ارکلی‌یه کوندرمکی بیله او نو تمدی . خاقان و معیته ویرلمک او زره بر چوق کوزل و قیمتلى قوماشری والبسه‌لری بالذات یانسنه کوتوردی . ایراقلیوس استانبولدن عنیمت ایتدکدن صدره او ج کون سیلیوری (Sélymbria) ده قالدی . بو اشاده بايان موعد ملاقاته یاقلاشیدوردى ، معیتی پک غامبه‌لقدی عسکرلری آره‌سندن سچدیکی اک منتخب و امین بر طاقم افرادی باشقه يولاردن ارکلی او زرینه یورومکه واوراده آنسزین بر باشقین یا پارق ایپراطوری معیتیله برابر اسیر ایتمکه مأمور ایتمشدی . بویله بر باشقین تشیشیک او زون مدت حس ایدلەمی و بالخاصه موافقیله نتیجه لنفسی احتمالی ضعیفیدی . فی الواقع ایراقلیوس بو حرکاتدن خبردار اولمقده بجیکمدى . ایپراطور بو ترتیباتی استخبار ایتدیکی زمان او قدر چوق قورقشدی که نه یا په جغنی شاشیردی . لباس فرفیسنى، ساڑ حکمدار لق علامتلرینی ترک ایده رک تبدیل قیافت ایتش علی العاده بر عسکر اثوابی کینه‌رک معیتی ایله برابر سیر سریع ایله استانبوله التجا ایتمشدی .

خاقان ترتیباتک میدانه چیقدیغنى او کرنديکى زمان نوميد اولمدى ؛ ایمپراطورى کال شدتلە تعقیب و تضییقە دوام ایتدى . آوار سوارىلرى ایکى حکمدارى تماشا ایتمك اوزرە ترا کیامك هر طرفدن يوللاره طوپلامش اولان اهالىي ياره رق ایلرلەيلر ؛ سیلیورلەندن استانبوله قدر اولان یرلرده تصادف ایتىدكلارى بىر چوق ذیقیمت و نادر اشیائى اغتنام ایتىدىلر ؛ استانبول سورلىرى پىشکاھنە واصل اولا رق بىدى قوله حوالىسىندن خلیج کنارلىرىنە قدر شهرك قره حدودىنى چویردىلر هر نوعدن پك كليتلى غنائم طوپلا دىلر . بىزانسلیلرک سرعت مىكىنە ایله قاچلىرىنە رغماً ، ایمپراطورك معىيته منسوب بىر چوق كيمىسىلر ، هدىيە ايدىلک اوزرە كوتورىلەن ذیقیمت لېسلر ، تماشا لوازمى ، وسائلە مناقله آوارلرک آللە دوشىدى آوارلر برقاچ كون صىكرە غنائم و ۲۷۰ بىت كىشىلک بىر اسىر قافلە سىلە شەـ دن اوزا قلاشدىلر .

شرقى روما ایمپراطورلۇنى بو حقاراتە قارشو هيچ بىر تىشبىدە بولەمدى . ايراقليوس آوارلاره اوغراسىـ مىھىجىنى آـ كلامشىدى ؛ آوارلرى تأديبە تىشبىت ايدىمدى ؛ متىزلاـنە بىراصولە مراجعت ايدەرلە يكىدىن بىر هىئەت سفارت كونىردى . مذا كراتە كىريشىك ایستىدى . خاقان ایمپراطورك مراجعتىنە قارشو زبوفكىشانە داورانمىدى ، صلح عقد ایتمك رضا كوسترىدى .

ایراقليوس آوارلاره صلح عقد ایتمك موفق اولىقىنده صوکر بالقانىردا بىزانس دولتى تەرىدىلەن برو ضعىيت قاندىغۇ ظن ایتىدى . ايرانىلە قارشو حرېھ كىريشىمكىدە مخدور كورمدى . پاـتختىدە نائب سلطنت اولا رق بىراقدىغى اوغلى قونسقانتىك هنوز اون ياشىنده اولدىغۇ نظر دقتە آلا رق امور جارىيەتك تدويرىنە پطريق سرگىوس ایله پاـزىچىوس بونوسى مامور ایتىدى . سفرە چىقىمەدن آوار خاقانىنە بىر مكتوب يازدى حسیيات دوستانەسىندن اوزون اوزادى يە بىحث ایتىدى ؟ او بىلە عقدا يدلىن اتفاق معاھىدە فامەسنه رعایت ایلسنى و خاقانىنە كىندىنى كىنج ایمپراطورك پدر و صىسى تلىقى ایتىسىنى رجا المدى ؟ بوندان ماعدا آوار حکمدارىنە ايكىيۈز بىك آلتون تأديبە ایتىكى تعهد ایتىدى ؟ تعهداتىنە مقابل رهينە اولىق اوزرە يكىنى استفانوس ، ولد غيرمشروعى آتالارىك Athalaric و پاـزىچىوس بونوسك يىنە غيرمشروع ولدى يو آنисى خاقان نزدىنە كونىردى . بونلار اوپىرى سنه آوارلرک ئىنده رهينە اولا رق قالدىلر . بومدت

ظرفده خاقان استانبولی محاصره ایده رک اتفاقی فسخ ایتمشدی. اکن بورهینه لرینه موقوف طوتلدی، نهایت ۶۳۴ تاریخنده پک کلیتلی مبالغه تادیه سی سایه سنده رهینه لرک کری یه جای آنجق قابل اولاً بیلمشدر.

ایراقیوس آنادولیده ایرانیلره قارشو اوژون سفر لرده بولنیوردی. حتی بعض مهم موافقیتلر بیله قازانمشدی. آنجق ایرانیلره صرف بیزاں قوتلریاه قطعی بر ضربه ایندیرمه نک قابل اولاً میه جغی آکلاممشدی. بو اعتبارله ایرانیلری دهازیاده صیقدیشدر یه رق ایمپراطور لق طوبراقلری خی تمامآ تخلیه یه مجبور قیلمق ایچون بر باشقه چارمه یه توسل ایتدی. شرق ایشلرینه هنوز مداخله ایمکه باسلامش و قوتلی بر کتله تأثیری خی اظهار ایتش اولان حزرلرله آکلامشمغه تشبت ایتمشدرو. لکن شرقده ایراقلیوس یکی متفقلر قازانخ، چالیشیرکن غربده کی متفقی آوارلرله ایرانیلر آکلامشمغه اوژره بولنیوردی.

ایرانیلر ایراقلیوس سک وضعیتی مشکل قیلمق مقصده ایه مس خصلر کوندرمشلر آوار خاقانی بلغار واسقلاو و نرکده هعاونتلری خی تامین ایده رک ایمپراطور لق پا تختنه هجوم ایمکه تشویق ایتمشلرودی. بونک نتیجه سی او لارق روم ایمپراطور لغنه شویله برو ضعیت حادث اولمشدی: ایمپراطور ایراقلیوس ضعیف براردو ایله ایران ار دولرینه قارشو ارمنستان و قافصه سیا ایالتلری خی مدافعه یه چالیشیوردی. دیگر جهتدن ایران حکمداری خسروک براردو سی آنادولی بی باشدن باشه قطع ایده رک خالکه دونیا - بوکونسکی قاضی کوی - شهری خی محاصره ایدیوردی. قبره دکن بوغازی بوقوتک روم ایلی یه کچمه نه مانع اولان یکانه عارضه ایدی. بو محجم اردو سی ایرانک اک مشهور سردارلرندن شهر بارازک تحت قومنداسنده ایدی.

ایشته بویله تهـلکه لی بـر زمانـدـهـ دـهـاـ وـ خـیـمـ بـرـ خـبـرـ اـسـتـانـبـولـ حـکـمـتـیـ بـوـسـاتـونـ قـوـرـ قـوـتـلـدـیـ. بر قاج سنه اول شهری تهدید ایدن آوارلرک استانبوله هجوم ایمک اوژره تکرار بیزانس یولنی طوتدقلوی ایشیدلـدـیـ. آوار خاقانی دسـاسـ بـیـزـانـسـ اـیـرانـیـلـرـهـ قـارـشـوـ بـوـدـفـهـ اـیـرانـیـلـرـهـ مشترکاً حرکت ایدیور و قطعی بر ضربه ایندیرمه کی دوشونیوردی. او زمانه قدر لو نغوباره که پید، بلغار، فرانق و اسلاواتری مغلوب ایدن هنوز خیمه نشین آوارلر بتون شرقی

قورقودن تترمشلردى . نفوذلى طونه ساحللىرندن تا يچا صوپى وألبە نەرىنىڭ يوقارى
قىمنە قدر جارى ايدى .

دنيانك اك بىوك ثروتىنە مالك اولدىيغى او زمان مشهور عالم استانبولى الدە ايمك ،
امثالسىز ذى قىمت اشىايى اغتنام ايلك وعىف زماندە طقوز سنه اولىنىڭ انتقامى آلمق خاقانك
اك حرارتلى آرزوسىدى . ايراقلىوس قاوقاسيا حدودىدە بولنیوردى . استانبول، پطريق
سركىوس و احتياط قعطاتى قوماندانى بونوسك ادارەسنه مودوعدى . هر ايكمىسى دە
جىسوردۇ ، بويله مشكل بروضعيتك اقتضا ايتىبرەجى متانت وقوته مالك كىمسەلردى .

ئرا كىادن استانبول جوارينه اين بوجىم اردونك منظرهسى بىك شايان دقت و مهيب
ايدى ، بوتون يولىردىن آقىن آقىن آوار قطعانى كلىوردى . او تارىخه قدر استانبول
ھنوز جدى بىمحاصىرە تىجرىبەسى كېرىمەمشىدى . قونستانتن دورىندن بىرى او ج عصر كچىدىكى
حالدە استانبول ايلك دفعە او زرە بويله بىمحاصىرە امتحانە معروض قالاجىدى .

بىزانسلىر تا ادرنە يە قدر سفیرلر كوندەرەدك خاقانى يوموشائىغە غىرت ايمشلردى .
لكن آوار سردارى : « حضور مدن دفع اول » ، اىسترسەك كىت هەمشەر يلىرىنە التحاق
ايت « دىيە جواب ويرمىش وبونلىرى قوومىشىدى . طقوز سنه اول شاقىرىدىسى بىزانسلىرى
او درجه قورقوتان قامچىسىنى شاقلاقانەرق شو سوزلىرى دە علاوه ايمشىدى : « بتون ماللر كىزى »
ذى قىمت اشيا كىزى بىكا ويرمىككىز تقدىرده استانبولى خراب ايدە جىكم وھېكىزى اسىر
آلاجىم ، بونى اىي بىلەكىز ». آوار اردوسى كەپىد ، روس ، بلغار اسقلابون بىچوق
عناصر ساڭەنڭ التحاقىلە مقاومتە تصادف ايمكىسىزىن سرعانلە ايلرلە مشىدى .

استانبول جوارىنە كى روملىر سوولرەك داخلىنە التجا ايمشلردى . كەل اندىشە ايلە و قوغانك
ازكىشافە انتظار ايدىيورلاردى . بىزانس و قۇھۇيسلىرنىڭ ھوجودى سكسان بىلە قدر تىخىن
او لىان آوار لوكاغىدختان دن مىرىمە ساحللىنە قدر امتداد ايدن سرتلىرى اشغال ايمشلردى .
او تەدە بىر يە طو تو شىرىدى قلىرى روم كويلىنىڭ آتشى بىزانسلىرە قورقوسىنى تزىيدا يدىيوردى .
قارشو طرفە اىسە ایران سردارى بوغازى كېمك اىچۈن تداركاه كېرىشىمىشىدى . بى بىزانس
و قۇھۇيسلىرى بىغىزىپ اولدىيغى قدر مشكل حربىن بىحث ايدرگەن دىيوركە :

« اسلاولرلە ھونلار برابردى ؟ اسكتىتە (آوار) بلغار رفاقت ايدىيوردى . ايرانى اىسە

بیتون بونلرک سلاح آرقداشی او لمشدی ». ۲۹ حزیران ۶۲۶ تاریخنده ایلک پیشدار قوت سور جوارینه واصل اولدی .

بیتون برکون خاقان هیچ بر تکلیفده بولونمه مش هیچ اثر حرکت کوسترممش سکون و سکونی محافظه ایتمشد. بحال روملری بوسایتون قرار سر لغه سوق ایدیبور و نهاده زیاده قورقوتیوردی . خاقان غیر منظم طابورلرینک تشکیلاتی اتمامه چالیشیوردی . آوارلرک باشیجه سلاحی آغیر قیلیجلری تشکیل ایدیوردی . محاصر قوتلرک فعالیتی سور بوینه منحصر قالمه مشدی ؟ خلیجک منهاسنده سیداریس Cydaris (کاغذخانه) دره سنک منصبنده و علمه اق سن ماما (ایوب) محله سی جوارنده بیوک آغچلرک آودلری او یولمک صورتیله یوزلرجه، حتی بیکلرجه یکپاره قاییق اعمال ایدیلیوردی . بواسطه حضارات آوارلرک یالکن قره دن دکل دکزدن ده استانبوله هجوم ایده جکلری کوسترمیوردی . بو قاییقلر ایجا بنده سورک مختلف نقطه لرینه آوار محاربلرینی نقل ایده جکلردى .

قاییقلزی قوللاننلر بالخاصه اسلاملردى ؟ باشلوندہ بولنان آوار دیسلری بونلرہ قیرباچلریله قوماندا ایدیلیوردی .

آوار اردوسنک مدھش کورولتیسی استانبولک هر طرفتده دو یولیوردی . دیکر جهتمن خالکه دونیاده قرار کاه قورمش اولان لا یعد عجم عسکری بوغازی کچمک ایچون خیمه نشین متقلرینک کیلرینه انتظار ایدیلیوردی . استانبول اهالیسی سور او کندە کی آوارلرله قارشو ساحله کی ایرانیلر آراسنده تعاطی اولنان اش اوت مخابرہ سنی هیحانله کوردوورلردى . استانبولک رسم ایتدیکی مثلثه مقابل محاصره اردولری دیکر برمیث وجوده کتیر مشتر و بوصورتله شرق ایپراطورلگی پا یختنی تضییقه باسلامشلردى . ای تریب و هجوم ایدلک شرطیله بوقتیله موافقیته نتیجه نهی امید اولنه بیلیردى .

بیزانسک محصور قوتلرینه قوماندا ایدن بونوس جسارت فوق العاده سی ایله اشہار ایتمشدی . بونکله برابر وضعیتدن او درجه قورقمشدى که صیق صیق قپولرده ویا مازغال دیلکلرنده کورونه رک خاقانی هجومدن واز کچیرمک ایچون نیازلرده بولنوردی . شهری قوتیله مدافعه ایده بیله جکسندن پک امین دکلدى ؟ آوار حکمدارینک رقتی جلب ایده رک محافظه ایمکی دوشونپوردی . لکن بورجالر مثبت بر نتیجه تأمین ایتمدی .

خاقان استانبولی ضبطه موفق اولامدی ؟ چونکه اردوسی قوتلی، عذرکری جسوردی ؟

لکن انتظامدن محرومدى . فی الواقع اون کون متواالیاً سورلره هجوم ایتدی ؟ حرب آلتلری مهادیاً بو سورلری طاش یاغمورینه طوتدی . بوغاز واسطه سیله ایرانیلرله التصادق پیداسنه چالیشلمسی حدسز ، حسابسز قاییقلرک خاییج ساحلنه هجومنلری مثبت بر نتیجه تامین ایده مدى زира بو حرکات حربیه منتظم و متساند بر طرزده اداره ایدیلیوردی .

بیزانسلیلرک قوه معنویه سنى یوکسلتمک ایچون قوماندان بونوس و پطريق بىشایعه چیقاردیلر ؛ کویا ایراقليوس پاپخته معاونت ایمک اوزره ارن ایکی بیک زرهلى محارب سوق ایتمش و پونلر استانبوله پك یقين بر موقعه کلشلردى . قورقوسنندن دونا قالمش اولان سناتو و پاپخت بو خبری آلير آلماز برآز جسارت کوسترمکه باشладى . محصورلر آتش و میخانیکی قوتلردن پك بیوك برمهارتله استفاده ایتمسنى بیلدیلر . بعض موافقیتلره فائل اولملرى جسارت واعتمادلرینى تزید ایتدی . پك سریع التأثر ، متلون بر مناجه مالك ومنطقى زیاده آنی حسلرک تحت نفوذنده بولنان بیزانسلیلر بر آن اولىکى نومیدیلرینى اوونتىلر .

استانبول پطريق بومدافعتك روحى متابه سنده ایدى ؛ استانبولك حامىسى (پازرون) اولان مرىمى سفربر ایتدىكى اعلان و محصورىنك قوه معنویه سنى ، ظفره اعتمادىنى بوسایده تزید ایتمشدی .

استانبولك بوایلک محاصره سى پك بیوك برشدتله باشلامشدى . ایراقليوسك تارىخنى بازان دراپهiron دیيورك : « خاقان بتون وسائل حربیه سنى بر خط اوزرینه احضار ایتمشدی قوج باشلىينك (Bélier) تخریباتى ، منجینقلرک آتدىنى طاشلرک سورلرده کى قاچیراتى مەممەدى مدافعته صفلرى سيرکاشىوردى لکن طاش یاغمورینه مدافعته اوق ياغمورىلە مقابله ايدىيورلردى . سيره کاشن روم صفلرىنى يىكى محاربلو دولدىييوردى . شەھرە هجوم تۈزۈك صوك كونلرنده باشلامشدى . اغستوسك بىننە اطرافى معدنلى لوحة لرلە قاپلانىش احشاب و بويلىرى همان سورلر قدر يوکسک اولان اون ایکى معظم قولەبى آوارلر مولوپىخانه قپوسندن طوپقپۇيە قدر اولان منطقەنە کى سورلرک اوكتە يېلىشىردىلر . دراپهiron بويىكى وضعىتىن بىحث ايدرەن دیيورك : « روم اردوسندە مستخدم معاون بىركىيچى پك مخوف اولان بويىكى حرب وسائلنە قارشوبىسيط معمافيه پك مؤثر برمدافعته اصولنە مراجعت ايدىلسىنى توصىيە ایتدى . سورلردن قائمەسى متحرك اولان بىردىرك اوزاھرق اوچنە مئىينىن

بر طور با آصدی . بو طور به مقاره لره ایستقله بیام وردی ؟
بو صورته سور کنار نده کی سیار قوله لرک حرکاتی تعقیب او لینیور و طور با ایچند کی آدام
قوله لری طو تو شدیره بیلیور دی . پک ته لکه لی او لمقله برابر بو وظیفه به بر جوق نامزد ظهور
ایتمش دی . هر حادثه بی معجزه لره سو سله مک اعتیاد نده او لان پطريق نیکه فور وسه نظرآ
بو قوله لر «سوره یاقلاشدیر لدیغی زمان الھی بر قوت بونلری ده ویرمش واچند کی آوار لرک
تلف ایدلمسنی موجب اولمش در . »

استانبولده ولاخه رنا سر اینده پا تختی هر تجاوزه قارشو محافظه ایدن بر طلسیم عدا و لزان
یوقاریده موضوع بحث مریمک تصویر بی پطريق سر کیوس معینتده جو سور و رهبان و اهالی
اولدینی حالده سور لرده کیزدیر مشدر . بیزانس-لیلوك یازیلرینه نظرآ آوار لر تصویری
کورمه مک ایچون باشلرینی چویر مشلر، بر قسمی کورونز تیراندار لرک او قلرینه قربان اولمش در .
محاصره او زایور دی ؟ خاقان بوندن صبر سزا نیور دی ؟ بیزانسلیلره خبر کونده ررک
مذا کرانده بولونمک او زده مر خص اعن امنی طلب ایتدی . روملر این و مؤثر سوز سویلهین
سناتور لری، رجال و رهباندن متشکل بر هیئتی پاریچیوس آن استاسیوسک ریاستده خاقان
تردینه کوندر دیلر .

بیزانس هیئتی خاقانک چادر نده اپیکلی الیسه کینیمش و آوار حکمدارینک بالخاصه
مظہر التفاتی او لان اوچ کشی به تصادف ایتدی . بونلر آسیا ساحلمنده قرار کاه قورمش
او لان ایران اردوسنک مر خصلری ایدی . بر بیزانس و قعه نویسنده نظرآ وظیفه لری :
« اساساً قیقدن چیقار لمش او لان بر قیلیجی بیله مک ، طو تو شدیر لمش بر آتشی کورو کله مک »
ایدی .

خاقان ایرانیلری او طور تدینی حالده ایمپراطور لق مر خصلری باشلری آچیق و آیاقده
دوری یور دی . بایان روم مر خصلری تهدید ایتمکله سوزه باشладی : « یقینده پا تخت کیزه
وبتون ژرو تکنکه مالک او لا جغم . المدن قور تو لا بیلمه کنز قوشلر کی اوچه بیلمه کنزه و یا
بالقلر کی یوز مکنکه متوقف در ؟ ایمپراطور کنزه کو وه نیکنکز ؟ ایرانه کیردیکی حقنده کی
شایعه لر ماصالدن عبارت در . اردوسی بیله قالمه مشدر » دیدی . روم هیئت مر خصه بی بو
تهدید لردن اور کم شدی ؟ مع ما فیه خاقانی یوم مو شایق مقصدی لاه مذا کرانی ادامه یه چالش مشلر در .
روم لرک بو وضعیتی ایران مر خصلرینک حدتی موجب اولمش دی ؟ آوار حکمداری

فوق العاده قیزمشدی . مذاکرات قطع او لو نمش و خاقان حمئی انسانه ایران اردو سنت بو غازی کچه رک کندیسنه معاونته کله جکنی افشا ایتمشده . روملو بوکا مقابل تدارکانه کیویشدیلر . خلیجک مدخلنی محافظه ایچون بر قات دها اعتنا ایتدیلر ؟ بتون کچید یولینی قایپادیلر . دکزه حاکم اولملری اعتباریه بو ترییانی اخذ ایتمکده دوچار مشکلات او لمدیلر .

کیجه او لو نجه قارا کلقدن بالاستفاده او ج عجم سفیری آسیا ساحلنه کچمک او زره بینمش او لدقنلری قاییقده یهالاندیلر . بری قاییق ایچنده کله سی او جور و ملق صورتیله قتل ایدلری . ایکنیجیسنه اللزی کسیله رک خاقانک قرارکاهنه کوندرلری ؟ او چنجی بی آسیا ساحلنه نقل ایده رک او راده ایران اردو سنت فارشو سمنه کله سی او جورلری . دشمن قرارکاهنه آتدقلری باشنه شویله بر جمله بی احتموا ایدن بر یافته پاییشدیر مشلری : « آوار خاقانی بزمله باریشممشدرو ؟ مر خصلریکزک ایکنیسنه حقندن او کلدی ؟ ایشته او جونجیمک کله سی . »

محاصره نک صوک صفحه سی دها فوق العاده بر منظره ارائه ایتمشدر . استانبولی بهمه حال خبیط ایمک ایستهین خاقان باشنه بر چاده بی توسل ایتدی . خلیجی زورلامق روم دونماسنی تخریب ایمک ویا معطل بر حاله صوقمق چاره لرینه مراجعت ایتدی . قاییقلودن بر قسمی ایکی میل مسافه ده Chiloe قوینه نقل ایتدیردی . بو سایه ده عجم لرله دوامی بر ارتباط تأمینی ممکن او لا جقدی . روملر بر چوق کی ایله بو قاییقلره هجوم ایده رک بر قسم مهمی اغتنام ایتدیلر . بوندری قوللانان اسقلاؤونلری دکزه آتدیلر . خاقان اردو سیله برابر ایتیردیکی اسلاولره او بجهه یازدیغمز وجهمه هر بری بر آغاز کوتونکنن معمول بر چوق قاییق اعمال ایتدیر مشدی . بو قاییقلری بر برینه با غلاممش و اردو سنت بیوک بر قسمی بوندره تحمیل ایده رک دز جهتندن مدافعتی ضعیف اولان سوولره و خلیجه هجوم ایتمشده . قره سورلرینه ده عینی زمانده هجوم اولنه جغنه نظرآ روملر خیلی مشکل بر وضعیته دوشہ جکلر دی . بویله مختلف جمهه لردن پاییله حق بر هجومی قوتله رد ایده میه جکلرینی آکلايان بیزانسیلر بر معتاد حیله و دسیسه بیه مراجعت ایتدیلر و موفق ده او لدیلر .

آوارلر هجومک ایکی جهتندن متناظرآ پایلسنی تامین مقصدیله هجوم حرکاتی آتش یاقق آوارلر هجومک ایکی جهتندن متناظرآ پایلسنی تامین مقصدیله هجوم حرکاتی آتش یاقق صورتیله مخابره ایده رک اداره ایلکی قرارلاشتیر مشلر دی . روملر استانبولک مختلف

لیمانلرندە کیمیلری هیچ حس ایتدير مکمزین سرای بورننه دوغرى طوپلامشلر ترتیبات لازمه ده بولۇمشلردى . حالبۇکە شلومبەر زەنك اعترافە كوره روملرک حسابىنە جالىشان ارمەنلر ياكىش اشارتلر ويرمك صورتىلە موفقيتىلە نتىجە لىنى پك محتمل بولنان بونجومى تام برا انھزامە قلب ایتمشلردر .

خليجك دار قىمندە وقوعە كەن قانلى بىر محاربە بىحرىيەدە آوارلرک بىتون كمېلری امحا ايدىشىدر . يېزنس وقۇھۇيسلىرى بو حربىن بىحىت ايدىركىن بوكا معجزە قىيلىندىن بىر طاقىم علاوه لر اويدورمىشلردر . «صرىم محاربلرک يايلىنى كردىكىنى ، قالقانلرنى او زاتىغىنى ، دائىما هدفە اصابت ايدن او قىلر آتىغىنى ، قىلىيچلىرى يىلەدىكىنى كمېلری ترس يوزىنە چویردىكىنى » يازارلر .

هزىمىتى متعاقب ويردىكى ضايىما تە پك جانى چىقلان خاقان محاصرەي رفع ایتمشىدر . خاقان استحضاراتى اتىام ايدەرك دها مساعد بىر موسىمە عودت ايمك او زە جىكىلە جىكىن مئادىلر واسطە بىلە شهرە اعلان ايتىشىدى . معظم آلات حربىيەسى ، پك كىثير اولان ھجوم و سائطى تخرىب ايدەرك معيتىندە كى اردو ايلە شەمالە دوغرى رجعت ایتمشىدر .

خاقانك رجىتى بىحرى بوزغۇنۇقدن زىادە معيتىندە كى يانانجى معاون قوتلرک چىكىلەد آرزوسىندىن متولىددر . رجعت بوزغۇن شىكلەندە او لمەمش آوارلر كەل انتظام و هىبتىلە كىلىدىكى كى كرى يە عودت ایتمشىدر . يېزانسىلىلر آوار خاقانىڭ اردوسى چىكىلەن صر كە كە بىر چوق كۈنلر سورلرک خارجە چىقمىدىن بىلە قورقاشلردر .

بوسف بىراجت